

Bæredygtig finansiering i transport- og byggeribranchen

Forfatter

Helene Daugaard-Hansen Dall, Strategi & Vækst

Landmandens fremtidige finansieringsmuligheder vil blive præget af bedriftens bæredygtighedsgrad. Det afspejler kommissoriet 'Forum for Bæredygtigt Finans' 20 anbefalinger til Finans Danmark¹. Kommissoriet er nedsat af repræsentanter fra den finansielle sektor, erhvervsliv, universiteter m.v. Her lyder anbefaling nr. 16 og 17 på et *"øget fokus på bæredygtig landbrugsdrift"* og *"bæredygtige målemetoder i landbruget"*. For at implementere disse anbefalinger, er det vigtigt at landbruget søger inspiration i andre brancher, hvor bæredygtig finansiering også gør sit indtog. I denne artikel sættes landbrug derfor i sammenhæng med byggeri- og transportbranchen, hvor vi kigger på disse branchers muligheder inden for bæredygtig finansiering, og hvad landbruget kan lære heraf.

Hvad gør transportbranchen for at understøtte omstillingen?

Chefkonsulent hos Danske Vognmænd, Søren B. Petersen fortæller, at transportvirksomheder i dag gør mange ting for at skubbe til den bæredygtige udvikling. F.eks. indkøbes mindre miljøbelastende materialer, logistikken optimeres, chauffører undervises i klimavenlig kørsel og der ansættes i stigende grad medarbejdere i erhvervet, som forsøger at indarbejde bæredygtighed og miljø i branchen. Men der skal gøres mange andre vigtige ting, hvis branchen skal nå de ambitiøse klimamål. *"Vognmændene er ganske enkelt dybt afhængige af både politisk prioritering og konkurrencedygtige, grønne alternative inden for teknologi og brændstof, hvis vi for alvor skal se et ryk i en grønne retning"*, udtaler Søren B. Petersen².

Ser vi på den grønne finansiering af transportbranchen, er udbuddet af grønne billån steget over de sidste par år og kan i dag fås i de fleste større banker³. Når det gælder grøn finansiering af større maskiner til landbruget, ser udbuddet af lån dog en del mindre ud. Dette kan bl.a. skyldes, at der stadig er større uklarhed om, hvilke teknologier der kommer til at dominere inden for tung godstransport. Søren B. Petersen peger her på at både el, natur og biogas, og brint er mulige typer af mere grønt brændstof inden for tung godstransport i fremtiden.

¹ <https://finansdanmark.dk/nyheder/2019/20-skridt-i-finanssektoren-skal-goere-verden-mere-baeredygtig/>

² <https://nyetider.nu/blog/klimakoereplan-fra-sorter-til-groenne-lastbiler-i-2030>

³ <https://www.mybanker.dk/artikler/groent-billaan-derfor-er-det-smart/>

Der findes dog i dag nogle finansieringsmuligheder til landbruget inden for grøn transport. For det første tilbyder bl.a. Nordea et grønt CIBOR 6-lån med variabel rente til grønne investeringer i autoriserede økologiske landbrug⁴. Lånet har afdragsfrihed op til 10 år. Dertil har Nykredit i samarbejde med SEGES-samarbejdet om et lån ved navn "Grøn maskinfinansiering" til erhvervsbrug. Landbrugsdirektør for Nykredit, Poul Erik Jørgensen udtaler: *"Bæredygtig finansiering er helt afhængig af, at bæredygtighedsudviklingen kan konkretiseres og dokumenteres på bedriftsniveau. Her har SEGES en helt afgørende rolle i at kunne identificere de afgørende parametre sammen med andre parter i fødevareklyngen og i finanssektoren mfl. - og derefter kunne eksekvere ved at effektivt at levere og samle data på vegne af vores kunder.... her er faglighed i grundlaget samt valide løbende data afgørende"*. Nykredits Grønne maskinlån fås til en rente ned til 0% for eksisterende kunder og baseres på udvalgte dokumenterede teknologier⁵.

Hvad gør byggeribranchen for at understøtte omstillingen?

Ved siden af en mere bæredygtig transport, betyder landbrugets byggeri også en del for branchens grønne omstilling. Byggeri og boliger anskues i dag at stå for ca. 40 % af energiforbruget i Danmark⁶. Byggeribranchen er allerede nået langt ift. den bæredygtige omstilling og har fået taget nogle vigtige spadestik. F.eks. kan branchen i dag levere bæredygtige løsninger, som også er certificeret bæredygtigt byggeri til kunderne. Ser vi på fremtiden for byggerisektoren, lægger "Forum for Bæredygtigt Finans" med sine anbefalinger til finanssektoren (nr. 13 og 14) op til et *"øget fokus på finansiering af bæredygtige ejendomme"* og *"bedre energimærkninger med øget gennemslagskraft"*⁷. Mens finanssektoren skal fremme flere udlån til bæredygtige og energieffektive ejendomme, skal den nuværende energimærkningsordning herved revideres for bl.a. at sikre en højere kvalitet og kontrol herved.

Byggeribranchen har i dag mange måder hvorpå, at der arbejdes med bæredygtighed. Der er f.eks. i de senere år kommet en mere standardiseret måde at bygge på. Det gælder bl.a. standardisering af indkøb og brug af inventar, indretning, detail m.m. *"Jo mere fabrik, jo bedre kvalitet"* udtaler Kræn Ole Birkkjær (Arkitekt, SEGES). Materialevalg er også blevet et fokusområde. F.eks. har undersøgelser vist, at betonelementer er langt bedre end mursten ift. recirkulation, hvor mursten foruden er dyrere at fremstille⁸.

Ved siden af en mere effektiv arbejdsgang i byggeribranchen, kan virksomheder i dag benytte op mod 4 certificeringssystemer, for at 'udmærke' ejendomme. F.eks. kan byggerifirmaer i Danmark lave en DGNB-certificering, som bl.a. fungerer som en operationalisering af bæredygtigt byggeri⁹. Virksomheden Rockwool skriver dertil på deres hjemmeside at *"byggerbranchen i Danmark er blevet enige om at vælge DGNB systemet som certificeringsordning for bæredygtigt byggeri"*¹⁰. I flæng med dette, har

⁴ <https://www.nordea.dk/erhverv/produkter/finansiering/realkreditlaan-erhverv.html#tab=Gront-CIBOR-6-lan--variabel-rente->

⁵ https://www.landbrugsinfo.dk/public/b/a/d/bygninger_maskiner_nykredit_gron_maskinfinansiering

⁶ <http://baeredygtigtbyggeri.dk/>

⁷ <https://www.epaper.dk/finansdanmark/forum-for-b%C3%A6redygtig-finans-20-anbefalinger-til-finans-danmark/>

⁸ <https://www.danskeboligarkitekter.dk/boligreportager/guides/facadematerialer/beton/>

⁹ <https://www.dk-gbc.dk/dgnb/introduktion-til-dgnb/dgnb-i-danmark-historisk-rids/>

¹⁰ <https://www.rockwool.dk/vaerd-at-vide/baeredygtighed/certificering-af-baeredygtigt-byggeri/>

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i maj, 2020 fremlagt ordningen: Den Frivillige Bæredygtighedsklasse". Formålet med klassen er at *"definere og tilbyde et lettilgængeligt og ensartet grundlag at opføre bæredygtigt byggeri efter*.¹¹ Det sættes som målsætning at bæredygtighedsklassen testes i de kommende år, for at opsamle data og erfaringer, før at den endelig kan blive obligatorisk i byggeribranchen i 2023¹². En indførelse af en obligatorisk frivillig bæredygtighedsklasse i 2023 kan betyde, at bygherrer får en meget mere entydig standard for byggeri – dette gælder også landbrugets bygninger, da bæredygtighedsklassen er målrettet til alle bygningstyper.

Hvad kan danske landmænd gøre?

Da bæredygtig udvikling er en trend i de fleste brancher, bør landmænd forholde sig til hvordan både landbrugsmaskiner og landbrugsbygninger kan gøres mere grønne, da begge elementer indgår som en del af landbrugets overordnede klima aftryk. Regeringens nye oplæg til en skattereform¹³, vil betyde stigende energiafgifter til landbruget. Derfor bør landmænd indregne nye initiativer i bedrifterne, som kan lede til energibesparelser og mere bæredygtige praksisser.

For det første kan det være relevant at undersøge penge- og realkreditinstitutters grønne udlån til transport. I artiklen her refereres der bl.a. til grønne CIBOR 6-lån og Nykredits nye grønne maskinlån. Foruden grønnere maskiner, kan landmænd forbedre deres landbrugsbygninger – bl.a. ved hjælp af erhvervstilskud til energirenovationer. Energistyrelsen giver her mulighed for at ansøge og indberette om energiforbedringer i egen virksomhed igennem erhvervspuljen¹⁴. Dansk industri oplyser af virksomheder igennem ordningen bl.a. kan søge tilskud til: *"udskiftning af kedel med varmepumpe, udskiftning af belysning med LED, etablering af varmegenvinding og energioptimering af procesanlæg"*¹⁵. Imens 1. tilskudsrunde allerede er forløbet i 2020, vil nye ansøgningsrunder opstå i flere omgange af 2021 og de efterfølgende år. Dertil for nye landbrugsbyggerier, bør det overvejes at anvende bygherrer, der har certificeringen DGNB og opfylder kravene i "Den frivillige bæredygtighedsklasse".

Det vurderes at en grøn og bæredygtig optimering af både maskiner og landbrugsbyggerier er vigtigt for fremadrettet at kunne optage en favorable finansiering på sin bedrift. Derfor bør landmænd allerede nu forsøge at indtænke nye tiltag til at optimere maskiner og byggeri, samt andre vigtige elementer på bedriften.

¹¹ <https://baeredygtighedsklasse.dk/1-Formaalet-med-klassen/Formaalet-med-baeredygtighedsklassen#ambition-og-maalsætning>

¹² <https://baeredygtighedsklasse.dk/1-Formaalet-med-klassen/Formaalet-med-baeredygtighedsklassen#forord-ved-boligministeren>

¹³ <https://jyllands-posten.dk/politik/ECE12580092/overblik-her-er-regeringens-udspil-til-en-groen-skattereform/>

¹⁴ <https://www.danskindustri.dk/brancher/di-byg/nyhedsarkiv/nyheder/2020/10/erhvervspuljen/>

¹⁵ <https://www.danskindustri.dk/brancher/di-byg/nyhedsarkiv/nyheder/2020/10/erhvervspuljen/>

*SEGES - Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N*

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.